

BM-II.059.1.434.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację poselską nr 4175 Pana Posła Grzegorza Płaczka w sprawie pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na tzw. „starych zasadach” oraz pełnienia innych funkcji społecznych bez wynagrodzenia, przedstawiam stosowne informacje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2023 r.), świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce albo ojcu.
- opiekunowi faktycznemu dziecka.
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób oznaczonym stopniu niepełnosprawności. jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem oznaczonym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zgodnie z art. 3 pkt 22 ustawy o świadczeniach rodzinnych (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2023 r.), zatrudnienie lub inna praca zarobkowa oznacza wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, a także prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej.

W związku z powyższym, podstawowym warunkiem otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. przez opiekuna osoby z niepełnosprawnościami jest brak aktywności zawodowej (w rozumieniu ww. definicji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej) opiekuna, spowodowany koniecznością sprawowania opieki nad daną osobą z niepełnosprawnościami. Natomiast rozpoczęcie przez

opiekuna osoby z niepełnosprawnościami działalności zarobkowej odmiennej niż wymieniona w przytoczonej definicji, nie skutkuje brakiem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, jeżeli spełnione zostały pozostałe ustawowe warunki do jego pobierania, w szczególności sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnościami.

Żaden przepis ustawy o świadczeniach rodzinnych (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2023 r.) nie zabrania osobie sprawującej opiekę nad osobą z niepełnosprawnościami i pobierającej na nią świadczenie pielęgnacyjne podejmowania działalności społecznej i wykonywania świadczeń jako wolontariusz, czy też pełnienia funkcji członka rady nadzorczej fundacji, o ile nie jest to zatrudnienie lub praca zarobkowa w rozumieniu art. 3 pkt 22. Żaden przepis tej ustawy nie wskazuje też podjęcia studiów przez opiekuna osoby z niepełnosprawnościami jako przesłanki negatywnej do przyznania oraz pobierania świadczenia pielęgnacyjnego.

Podstawowym warunkiem otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego jest sprawowanie opieki nad osobą niepełnosprawną. Tym samym, jeśli przeprowadzony wywiad środowiskowy ustali, że opieka nad osobą z niepełnosprawnościami nie jest sprawowana, organ właściwy, tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta może uchylić prawo lub odmówić przyznania prawa do ww. świadczenia.

Ocena i rozstrzygnięcie konkretnej, indywidualnej sprawy dotyczącej świadczenia pielęgnacyjnego, w tym ustalenie czy dana osoba nie wykonuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu art. 3 pkt 22 ustawy o świadczeniach rodzinnych, należy do kompetencji organu właściwego, tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, który dokonuje rozstrzygnięcia danej sprawy w drodze decyzji administracyjnej, od której stronie przysługuje odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie jest uprawniony do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa, ani do rozstrzygania indywidualnych spraw, nie jest również organem ustalającym prawo do świadczeń rodzinnych (w tym świadczenia pielęgnacyjnego), ani organem odwoławczym, czy kontrolnym w tego typu sprawach.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/